

«مذکر» و معنای زن از اجزای «انسان» و «بالغ» و «مؤنث» تشکیل شده است. آنچه در مورد دیدگاه معنایی لغات برای مترجم اهمیت دارد آن است که زبان‌های مختلف، اولاً ممکن است برای همه‌ی اجزای معنایی واژه‌سازی نکنند، در ثانی ترکیب اجزای معنایی لغات در همه‌ی زبان‌ها یکسان نیست. به عبارت دیگر، یک سلسله اجزای معنایی که در یک زبان در قالب یک واژه تبلور می‌یابند، ممکن است در زبان دیگر در قالب یک، دو یا چند واژه عرضه بشوند. برای نمونه از حوزه‌ی معنایی قوم و خویشی، مجموعه‌های معنایی «برادر پدر» و «برادر مادر» به خاطر اختلاف در یکی از اجزای معنایی‌شان در زبان فارسی در دو قالب لغوی متفاوت یعنی «عمو» و «دایی» عرضه می‌شوند. در حالی که در زبان انگلیسی این تفاوت منجر به پیدایش قالب لغوی متفاوت نمی‌شود و تنها یک قالب یعنی «uncle» برای هر دو مجموعه‌ی معنایی به کار می‌رود.

گفتمان چیست؟

گفتمان (Discourse) را به صورت‌های گوناگون تعریف کرده‌اند. مضمون مشترک این تعریف‌ها این است که گفتمان با واحدی بزرگتر از جمله سر و کار دارد. همان‌گونه که با استفاده از قواعد دستور زبان می‌توانیم اسامی مرکب، گروه، بند و جمله بسازیم، با استفاده از قواعد گفتمان می‌توانیم جمله‌ها را طوری بیان کنیم که با هم مرتبط باشند، به طوری که شنونده یا خواننده بتواند روان و راحت از جمله‌ای به جمله‌ی دیگر برود. قواعد گفتمان سبب می‌شود که جمله‌های پاراگراف، ارتباطی منطقی و سالم با یکدیگر داشته باشند و به اصطلاح پاراگراف منسجم باشد. به کمک قواعد گفتمان است که می‌توانیم پاراگراف‌ها را با نظمی منطقی به دنبال هم بیاوریم و سرانجام متنی بسازیم که انسجام داشته باشد. همه‌ی اینها برای این است که کلام مؤثرتر باشد. گفتمان را نباید با متن اشتباه گرفت. گفتمان مجموعه عناصر، لوازم و شرایطی است که چنانچه گرد هم جمع شوند متن را به وجود می‌آورند. بنابراین، متن حاصل

و نتیجه‌ی گفتمان است. به سخن دیگر، گفتمان پویا و متن ایستاست. فرایند گفتمان تا لحظه نهایی، یعنی تکوین متن، هر لحظه مخاطب را در نظر دارد. گفتمان نمی‌تواند بدون مخاطب پیش برود.

ساختار دستوری جمله در زبان انگلیسی

ابتدا باید جمله را تعریف کنیم: گستره‌ای از زبان که مفهوم و معنای مستقلی داشته باشد و از نظر ساختاری با «حرف بزرگ» آغاز و به نقطه ختم می‌شود. جمله‌های انگلیسی را معمولاً به سه دسته تقسیم می‌کنند: جمله‌های ساده (Simple Sentences) که فقط دارای یک فعل زمان‌دار هستند، جمله‌های همپایه (Compound sentences) که بیش از یک فعل زمان‌دار دارند و هر یک از آنها دارای مقامی همپایه هستند. جمله‌های مرکب (Complex sentences) که دارای بیش از یک فعل زمان‌دار هستند، ولی از میان آنها فقط یک فعل مقام فعل اصلی جمله را به عهد دارد و بقیه به عنوان افعال جمله‌های قیدی ابعاد مختلف رویداد فعل اصلی را توصیف می‌کنند.

عناصر ساختاری هر جمله از یک یا چند جمله تشکیل می‌شود و روی این اصل آنها را معمولاً «گروه» می‌نامند، مانند: گروه اسمی، گروه فعلی و گروه قیدی. در هر گروه یک کلمه به عنوان عنصر اصلی (Head) و بقیه به عنوان عناصر «معرف» عمل می‌کنند. پاره‌ای از عناصر معرف قبل از عنصر اصلی و پاره‌ای بعد از آن قرار می‌گیرند که به ترتیب به «پیش معرف» (Pre-modifier) و «پس معرف» (Post-modifier) معروف‌اند.

پیش معرف‌ها

- حروف تعریف (Determiners)، مانند: a, an, some, this, the
- صفت (Adjective)، مانند: important, current
- اسم (Noun)، مانند: brain

- (۴) فعل حالت وصفی با (ing)، مانند: learning
(۵) فعل‌های وصفی با (ed)، مانند: related, organized

پس معرفی‌ها

- (۱) گروه اسمی + حرف اضافه، مانند: of human learning
(۲) شبه جمله + موصول، مانند: that individuals have acquired

عنصر قیدی در جمله

عنصر قیدی در جمله، عنصری است که ابعاد رویداد یا حالت فعلی و یا صفت یا قید دیگر را توصیف می‌کند. قید در زبان انگلیسی به یکی از چهار شکل زیر است:

الف) عناصری که ذاتا قید محسوب می‌شوند و کار قید را انجام می‌دهند، مانند:

Tomorrow, yesterday, never, always

a. He arrived yesterday.

b. my father always rides a bicycle.

ب) عناصری که با آوردن (ly) به آخر صفت نقش قیدی بازی می‌کنند،

مانند: quickly, Finally, slightly.

ج) عناصری که دارای ساختمان حرف اضافه به علاوه یک گروه اسمی

Preposition+Noun Group هستند، مانند:

a. my brother works in a factory.

b. Teachers should always speak in the second language.

c. In the beginning they may respond with non linguistic signals.

د) عناصر قیدی که از یک جمله تشکیل شده و با رابطی به نام «نشانه‌ی

سخن» به بدنه‌ی جمله اصلی مرتبط می‌شوند، مانند:

a. As they begin to use language, they may answer with one word.

در این جمله (as) نشانه سخن و جمله‌ی مشخص شده قید است.

b. The students should learn to comprehend language, before they begin to produce it.

در جمله‌ی بالا (before) نشانه‌ی سخن و جمله مشخص شده قید است.

نشانه‌ی سخن همان‌طور که از اسمش پیداست، نشان‌دهنده‌ی نوع ارتباط معنایی موجود بین جمله قیدی و جمله اصلی است، یعنی با مراجعه به این نشانه می‌توان گفت قید مربوط چه بعدی از رویداد فعل جمله اصلی را توصیف می‌کند.

مضاف و مضاف الیه

در زبان انگلیسی علاوه بر پیچیدگی معنایی، شکل ظاهری حالت اضافی سه

گونه است:

(۱) ترکیب دو اسم، شبیه آنچه در زبان فارسی به کار می‌رود. مثال:

A glass factory, a horse race, road accident.

(۲) ترکیب دو اسم، طوری که اسم اول با 's به اسم دوم مربوط می‌شود.

مثال:

The committee's report, cow's milk, Ali's book.

(۳) ترکیب دو اسم، طوری که بعد از اسم اول حرف اضافه ی «of» قرار

می‌گیرد. مثال:

A man of honour, a cup of tea.

انواع فاعل در جمله

به نظر هالییدی (۱۹۸۵) هر جمله سه نوع فاعل دارد: فاعل دستوری، فاعل

روان‌شناختی و فاعل منطقی، که به ترتیب با لایه‌های سه‌گانه‌ی معنایی جمله،

یعنی بین شخصی، متنی و ارجاعی متناظرند: منظور از فاعل منطقی همان

انجام دهنده‌ی منطقی فعل جمله است. در پاره‌ای از جمله‌ها هر سه فاعل در یک جزء ساختمانی جمله جمع می‌شود. مثل:

a. My mother gave me this apple.

که در آن، (My mother) هم انجام دهنده‌ی منطقی فعل جمله (فاعل منطقی)، هم عنصر اولیه‌ی جمله (فاعل روان‌شناختی) و هم فاعل دستوری جمله است. در پاره‌ای از موارد این سه نوع فاعل بین اجزای مختلف ساختمان پخش می‌شوند، مانند:

b. This apple, My mother gave me.

در جمله‌ی (b) this apple فاعل روان‌شناختی و my mother فاعل دستوری و فاعل منطقی است.

فعل مجهول

در زبان انگلیسی وقتی عملی به مفعول نسبت داده می‌شود، فعل به صورت مجهول بیان می‌شود. مثال:

The letter was sent by Ali.

در ترجمه‌ی این جمله لازم نیست فعل مجهول را به همین شکل در فارسی بنویسیم، بلکه ضمن تأکید بر مفعول می‌توان جمله را به صورت معلوم ترجمه کرد. پس ترجمه‌ی این جمله را می‌توان چنین نوشت: نامه را علی فرستاد.

ساختار و ترجمه

ساختار چیست؟

ساختار به معنای بسیار ساده‌ی آن عبارت از رابطه‌ی اجزای ساختمانی جمله است. البته بر خلاف اکثر گرایش‌های زبان‌شناسی که مطالعات خود را بیشتر به چارچوب جمله محدود کرده‌اند، در بیشتر کتاب‌ها، متن واحد پیام است و ساختارهای متن و فرا جمله‌ای نیز جزو ساختار زبان به شمار می‌رود.